

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 19Csp/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119414583
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Duman
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2020:6119414583.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom JUDr. Petrom Dumanom v sporovej veci žalobcu: Inkasáreň s. r. o., IČO: 35 777 974, Pribinova 25, Bratislava, zast.: Mgr. Zuzana Bírová, advokátka v Bratislave, proti žalovanej: Q. M., nar. XX.XX.XXXX, H. Ž. (bez adresy), o 70,70 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi 73,10 € s 5 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 70,70 € od 24.05.2019 do zaplatenia.

II. Žaloba sa zamietá v časti o zaplatenie 0,60 €.

III. Žalobcovi sa priznáva voči žalovanej nárok na náhradu 100 % trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným v rámci upomínacieho konania Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 30.10.2019, postúpeným na návrh žalobcu na pokračovanie v konaní tunajšiemu súdu dňa 08.07.2020, domáhal voči žalovanej zaplatenia pohľadávky v podobe cestovného 0,70 € a poplatku 70 € za cestovanie bez cestovného lístka s príslušenstvom, ktorá vznikla tým, že žalovaná využila dopravné služby Dopravného podniku Bratislava, a.s., IČO: 00492736, Olejkárska 1, Bratislava (ďalej len „DPB“). Pohľadávku nadobudol od DPB na základe zmluvy o postúpení pohľadávok.

2. Žalovanej bola žaloba spolu s výzvou na vyjadrenie doručená s účinkami k 31.07.2020 postupom podľa § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku po márnom vykonaní všetkých úkonov potrebných na zistenie skutočného pobytu žalovaného. Žalovaná na žalobu a výzvu nijako nereagovala.

3. Vzhľadom na hodnotu tohto spotrebiteľského sporu a na to, že v danej veci ide otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán nie sú sporné, súd rozhodol bez nariadenia pojednávania [§ 297 písm. b) CSP Civilného sporového poriadku; ďalej len „CSP“].

A. Skutkový stav

4. Na základe skutkových tvrdení žalobcu, ktoré sa považujú za nesporné podľa § 151 CSP, a skutočností známych súdu v zmysle § 186 CSP v spojení s listinnými dôkazmi založenými v spise: predžalobná výzva (č. I. 7), oznámenie o postúpení pohľadávky (č. I. 9), prepravný poriadok integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji platný od 17.07.2018 s prílohami (známy súdu podľa § 186 CSP, napr. z veci so sp. zn. 19Csp/141) a hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok (č. I. 10) ustálil tento skutkový stav.

5. DPB prevádzkuje cestnú a dráhovú dopravu ako formu verejnej osobnej dopravy v Bratislave (všeobecne známa skutočnosť). DPB vydal v súlade so svojou prevádzkovou povinnosťou dopravcu prepravný poriadok integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji platný od 17.07.2018, ktorý zverejnil okrem iného na svojej webstránke a na jednotlivých zastávkach (ďalej len „prepravný poriadok“). Zároveň DPB vzhľadom na svoju tarifnú povinnosť vydal tarifu (časť B. prepravného poriadku) a cenník (príloha č. 1 prepravného poriadku), kde špecifikoval o. i. sadzby cestovného a sankčných úhrad.

6. Relevantné ustanovenia prepravného poriadku znejú:

„ČASŤ A. PREPRAVNÉ PODMIENKY

Článok A.1 Úvodné ustanovenia

...

A.1.7 [Prepravný poriadok] a cestovné poriadky sú návrhom na uzatvorenie Zmluvy o preprave osôb... podľa § 760 a nasl. Občianskeho zákonníka“.

...

Článok A.3 Vznik a plnenie Zmluvy o preprave osôb

A.3.1 Cestujúci s dopravcom uzatvára Zmluvu za podmienok uvedených v tomto prepravnom poriadku.

...

Článok A.13 Cestovné a dovozné

A.13.1 ...ceny cestovného... sú uvedené v Tarife... a v Cenníkoch uvedených v prílohe 1.

...

Článok A.14 Kontrola cestovných dokladov

A.14.1 Kontrolu cestovných dokladov vykonáva oprávnená osoba dopravcu.

...

A.14.3 Cestujúci je povinný na vyzvanie oprávnenej osoby dopravcu kedykoľvek počas prepravy, a to aj v okamihu vystúpenia predložiť cestovný lístok ku kontrole.

A.14.4 Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa bodu A.14.3 nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi okrem cestovného aj sankčnú úhradu. ...

...

A.14.6 Sadzby sankčných úhrad sú uvedené v Cenníku uvedenom v prílohe 1.

7. Príloha 1 k prepravnému poriadku obsahuje viaceré cenníky, z ktorých vyplýva, že cena základného cestovného lístka je „0,70 €“ (cenník č. 1) a „základná sadzba za cestovanie bez platného cestovného lístka“ je „70,00 €“ (cenník č. 9).

8. Z hlásenia o porušení tarifných a prepravných (č. I. 10) podmienok je zrejmé, že žalovaná cestovala bez cestovného lístka XX.XX.XXXX o XX:XX hod. na linke č. XX medzi zastávkami „Ž. F.“ a „S.“. V tomto čase ju revízor vyzval na predloženie platného cestovného lístka, no žalovaná tak neurobila. Cestovné ani úhradu žalovaná na mieste a ani následne nezaplatila.

9. DPB listom z 13.09.2019 žalovanej oznámil, že predmetnú pohľadávku postúpil na žalobcu (č. I. 9).

10. Listom z 18.09.2019 žalobca vyzval žalovanú na úradu pohľadávky (č. I. 7).

11. Nebolo zistené, čoho sa týkajú náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 0,60 €, ktoré žalobca požadoval nad rámec sumy poštovného $2 \times 1,20 \text{ €} = 2,40 \text{ €}$. Skutkovým vymedzením žaloby je súd v sporovom konaní viazaný. Len žalobca je oprávnený určiť skutkový základ žalobou uplatneného nároku, čo vyplýva aj z viacerých ustanovení Civilného sporového poriadku. V prvom rade je žalobca podľa čl. 8 základných princípov CSP povinný označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci. Táto povinnosť sa odzrkadľuje aj v § 132 ods. 1 CSP, ktorý za všeobecnú obsahovú náležitosť žaloby považuje okrem iného aj pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností. Zdôrazňuje sa aj v § 150 ods. 1 CSP, podľa ktorého má žalobca povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. V spotrebiteľských sporoch (§ 290 CSP), v ktorých je žalovaným spotrebiteľ, sa kládie na skutkové vymedzenie žaloby ešte väčší dôraz. Podľa § 294 CSP totiž zmena rozhodujúcich skutočností, teda zmena žaloby (§ 140 ods. 2 CSP), nie je v takýchto sporoch vôbec prípustná. To všetko platí aj pre vec prejednanú v tomto konaní. V žalobe však žalobca nijakým spôsobom nevysvetlil, o aké konkrétne náklady ide. Žalobca tento nárok skutkovo

nijako nepodložil, pretože nikde netvrdil, že by takýto nárok vznikol na základe určitého konania žalobcu, prípadne jeho právnych predchodcov. Opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (§ 132 ods. 2 CSP), hoci v prejednávanej veci žaloba takýto odkaz ani neobsahovala. Nedostatočné skutkové vymedzenie uplatňovaného nároku má za následok nedokázanie hmotnoprávnej skutočnosti, a teda stratu sporu v dotknutej časti v podobe zamietnutia žaloby (pozri v tomto zmysle, uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/179/2012, alebo aj BAJÁNKOVÁ, J. In: ŠTEVČEK, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 486). Na dôvažok súd poznamenáva, že v tomto zmysle nejde o otázku spornosti tvrdení strán, pretože tvrdenia sú nesporné, pokiaľ ich protistrana nepoprie, no aj keď je skutkový stav nesporný, je stále na žalobcovi, aby svoj nárok oprel o substancované a verifikovateľné tvrdenia (pozri v tomto zmysle uznesenie ÚS SR z 11.06.2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019).

B. Právne posúdenie

12. Obsah prepravného poriadku je súčasťou návrhu dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave osôb zmysle s § 4 ods. 6 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave (v znení účinnom v okamihu rozhodujúcich skutočností, teda v deň kontroly). DPB v súlade s citovaným ustanovením zákona konštatuje aj v úvodných ustanoveniach svojho prepravného poriadku (bod A.1.7).

13. Prepravná zmluva, z ktorej žalobca vyvodzuje svoj nárok, bola uzavretá okamihom, keď žalovaní prijala žalobcov návrh. Za prijatie návrhu zmluvy treba považovať konanie žalovanej, z ktorého možno vyvodiť súhlas s návrhom zmluvy (§ 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za okolností tejto veci je podľa názoru súdu týmto konaním konkludentný úkon žalovanej v podobe nastúpenia do vozidla, ktoré DPB pristavil na danej zastávke (pozri v tomto zmysle rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 9Co/88/2014). Týmto úkonom teda došlo k završeniu procesu uzatvorenia zmluvy o preprave osôb v zmysle § 760 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s ustanoveniami zákona č. 56/2012 Z. z.

14. V dôsledku toho potom žalovanej vznikla podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z. z. povinnosť zaplatiť cestovné. Jeho výšku a spôsob platenia žalobca platne upravil v tarife a cenníku tak, ako to predpokladá zákon č. 56/2012 Z. z. [porovn. § 4 ods. 2 písm. i), k) a l)]. Konkrétne bolo povinnosťou žalovanej ako cestujúcej preukázať sa platným cestovným lístkom alebo zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu po výzve revízora ako osoby oprávnenej kontrolovať cestovné lístky (bod A.14 prepravného poriadku).

15. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalovaná si svoje povinnosti nesplnila. Táto okolnosť potom zakladá nárok DPB na zaplatenie cestovného a sankčnej úhrady [cenník DPB a § 4 ods. 1 písm. k) a § 14 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z.]. Súd zistil, že výška uplatňovaného cestovného (0,70 €) zodpovedá cenníku č. 1 v prílohe 1 prepravného poriadku, ktorý reflektuje § 17 ods. 1 písm. a) zákona č. 56/2012 Z. z. Rovnako to platí aj pre požadovanú sankčnú úhradu (70 €), ktorá zodpovedá cenníku č. 9 v prílohe 1 prepravného poriadku odzrkadľujúcemu § 17 ods. 1 písm. e) zákona č. 56/2012 Z. z. Výška sankčnej úhrady spĺňa aj požiadavku, aby táto sankcia neprekročila stonásobok základného cestovného bez príplatkov (§ 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z.). Tento dlh žalovanej sa stal splatným na výzvu revízora v čase cestovania bez cestovného lístka. Nasledujúcim dňom sa dostala žalovaná do omeškania, a preto je v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z. povinná zaplatiť úrok z omeškania podľa aktuálnej sadzby ECB, teda 5 % ročne. Keďže uplatňovaný úrok neprekračuje rámec uvedených predpisov, žaloba je aj v tejto časti dôvodná.

16. Žalobca nadobudol pohľadávku z prepravnej zmluvy na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, čo žalovanej oznámil dopravca. V zmysle judikatúry (R 119/2003) treba vychádzať z toho, že žalobcovi ako postupníkovi vzniklo právo uplatňovať pohľadávky voči žalovanej v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka. Okrem toho žalobca žiadal priznať sumu poštovného (2 × 1,20 €) za odoslanie oznámenia o postúpení a predžalobnej výzvy žalovanej. S odkazom na cit. § 526 OZ a § 3 ods. 4 z. č. 07/2016 Z. z. o upomínacom konaní ide podľa § 121 ods. 3 CSP o náklady spojené s uplatnením pohľadávky, ktoré tvoria príslušenstvo (dôvodnej) pohľadávky, a preto má žalobca na ne nárok.

17. Čo sa týka zvyšku nároku, ako bolo uvedené v časti A tohto rozsudku, žalobca neunesol bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno v rozsahu nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky v sume 0,60 €.

18. Preto súd žalobe vyhovel v časti o zaplatenie 70,70 € spolu s prislúchajúcim úrokom z omeškania a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 2,40 € (výrok I) a vo zvyšnej časti (0,60 €) ju zamietol (výrok II).

19. Pretože žalobca mal neúspech len v nepodstatnej časti príslušenstva pohľadávky, jeho úspech vyhodnotil súd ako úplný, v dôsledku čoho mu podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (výrok II).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie.

Odvolanie možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak žalovaná dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú vykonateľným rozsudkom, môže sa žalobca domáhať jej splnenia v exekúcii.